

DE REGULIS SERVANDIS AD NULLITATEM ORDINATIONIS DECLARANDAM*

PRAVIDLA PRO PROHLAŠOVÁNÍ NULITY SVÁTOSTNÉHO SVĚCENÍ

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

DECRETUM

quo *Regulae Servandae* ad nullitatem sacrae Ordinationis declarandam foras dantur.

Ad satius tutiusque consulendum spiritali bono eorum, qui in Ecclesia, ad normam iuris vigentis, declarationem nullitatis Ordinationis petunt, haec Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, competens in materia ex can. 1709, § 1 collato cum art. 68 Constitutionis Apostolicae de Romana Curia *Pastor bonus*, optatis libenter obsecundans, statuit normas iam antea datas, scilicet *Regulas Servandas in processibus super nullitate sacrae Ordinationis* die 9 iunii 1931 editas atque a Summo Pontifice Pio Papa XI f. r. probatas et confirmatas, innovandas omnino esse, cum res neque a novo Codice recepta neque ab ipso ex integro reordinata sit.

Innovatio urgere videbatur attentis praesertim novi Codicis littera et spiritu, maxime quoad materiam de iuribus omnium fidelium, ideoque clericorum, in causis de statu personarum in tuto ponendis.

KONGREGACE PRO BOHOSLUŽBU A SVÁTOSTI

ROZHODNUTÍ

o *Pravidlech* pro prohlašování nulity svátostného svěcení

V zájmu bezpečnějšího zajištění duchovního dobra těch, kteří v církvi žádají o prohlášení nulity svátostného svěcení podle platných právních norem, rozhodla Kongregace pro bohoslužbu a svátosti, kompetentní ve smyslu kánonu 1709 § 1, v souladu s čl. 68 apoštolské konstituce o Římské kurii *Pastor bonus*, ve snaze vyjít co nejvíce vstříc žadatelům, že je třeba zcela obnovit již dříve dané normy, tj. *Pravidla pro vedení procesů nulity svátostného svěcení*, vydaná dne 9. června 1931 a schválená a potvrzená papežem Piem XI. Tyto normy totiž nebyly zahrnuty do nového Kodexu ani mu nebyly zevrubně přizpůsobeny.

Jevilo se, že tato renovace je nutná, zvláště s ohledem na literu a ducha nového Kodexu, především pak co se týče práv všech věřících, tedy i duchovních, v případech bezpečného zjištění stavu osob.

Dicasterium proinde de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum mandat ut clerici omnes, praesertim loci Ordinarii, normas ad processum administrativum perficiendum noviter exaratas et conscriptas fideliter servent atque adamussim sequantur, cum quaestiones de validitate Ordinationis vinculi alicuius clerici oriuntur easque examini subici oportet, servato itinere disciplinari.

Hoc decreto, post obtentum peculiarem Summi Pontificis beneplacitum (Litt. Secr. Status diei 25 septembris 2001, n. 497.070), vim statim habere incipiunt praesentes *Regulae Servandae* ad normam can. 34 Codicis Iuris Canonici redactae; normae vero antea actae, de quibus supra, prorsus abrogatae habendae sunt nullumque vigorem dehinc servabunt. Quibuslibet minime obstantibus.

Ex Aedibus Congregationis, die 16 octobris a. D. bismillesimo primo.

G. A. card. MEDINA estevez,
Praefectus
L. m s.
83 Franciscus Pius Tamburrino,
a Secretis.

DE REGULIS SERVANDIS AD NULLITATEM ORDINATIONIS DECLARANDAM

— Cum non sint *Regulae Servandae* (diei 9 iunii 1931, in AAS 23, 1931, 457ss) amplius adhuc vigentes, saltem ubi manifesto contineant normas Codici vigenti contrarias (cfr. can. 6, § 1);

— Cum illae *Regulae Servandae* nimis dicant singillatim ac distincte et minutius exponant materiam ita ut proceduram iudicalem potius quam administrativam proponant;

Proto Kongregace pro bohoslužbu a svátosti přikazuje, aby všichni duchovní, především místní ordináři, věrně zachovávali nově zpracované a sepsané normy pro administrativní proces, pečlivě podle nich postupovali a drželi se disciplinárního postupu, vyvstanou-li pochyby o platnosti svátostného svěcení některého duchovního a je-li třeba je podrobit přezkoumání.

Tímto rozhodnutím na základě zvláštního papežova schválení (dopis státního sekretáře ze dne 25. září 2001, č. 497.070) nabývají okamžitě účinnosti tato *Pravidla* zpracovaná podle normy kánonu 34 CIC; výše zmiňované předchozí normy se tímto pokládají za zrušené a nadále nemají žádnou účinnost. Tomu nebrání žádné překážky.

V sídle Kongregace
dne 16. října 2001

G. A. kard. MEDINA estevez,
Prefekt
L. m s.
Franciscus Pius Tamburrino,
Sekretář

O PRAVIDLECH PRO PROHLAŠOVÁNÍ NULITY SVÁTOSTNÉHO SVĚCENÍ

— Jelikož nelze zachovávat dosud platná *Pravidla* (ze dne 9. června 1931, AAS 23, 1931, 457nn.) přinejmenším v tom, čím se zjevně protíví normám platného Kodexu (srv. kánon 6 § 1);

— Jelikož tato *Pravidla* příliš podrobně a detailně rozebírají dotyčnou látku, takže předkládají spíše soudní než administrativní postup;

— Cum eaedem nullam contineant proceduram penes Congregationem observandam;

— Cum pateat Codicem praescribere nullitatem ordinationis « decreto administrativo » declarari posse (cfr. can. 290, I);

Dicasterium hoc statuit proceduram administrativam innovandam esse noviterque exarari debere, ad dirigendum opus instructorium Ordinariorum Dioecesanorum et Religiosorum, quoties ipsa Congregatio statuta sit causam cognosci ad tramitem disciplinae (cfr. can. 1709).

**REGULAE SERVANDAE AD
PROCEDURAM ADMINISTRATIVAM
NULLITATIS ORDINATIONIS
INCHOANDAM ET CELEBRANDAM
NOVITER CONFECTAE**

CAP. I - De foro competenti

Art. 1 - Ad Congregationem de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum spectat cognoscere de causis contra validitatem suspecti sacramenti ordinis (can. 1709, § 1; P.B., art. 68). Nulla auctoritas inferior potest processum intimare nisi prius ab ipsa Congregatione facultatem acceperit.

CAP. II - De supplicii libello

Art. 2 - § 1: Praeter clericum et Ordinarium competentem ad normam can. 1708, validitatem ordinationis accusare valet etiam Promotor iustitiae dioecesis incardinationis vel commorationis eiusdem clerici;

— Jelikož neobsahují žádný popis postupu, který má být zachováván při jednání u Kongregace;

— Jelikož Kodex zjevně předepisuje, že nulita svátostného svěcení může být prohlášena „správním rozhodnutím“ (srov. kán. 290, 1°);

tato Kongregace stanoví, že má být renovována a nově zpracována správní procedura, aby byla sestavena instrukce pro diecézní a řeholní ordináře, s ohledem na to, že bylo stanoveno, aby tato Kongregace posuzovala dané případy z disciplinárního hlediska (srov. kán. 1709).

**NOVĚ SESTAVENÁ PRAVIDLA
PRO ZAHÁJENÍ A DOVRŠENÍ
ADMINISTRATIVNÍHO PROCESU
STRAN NULITY SVÁTOSTNÉHO
SVĚCENÍ**

kapitola I. – Kompetentní soud

Čl. 1. Kongregaci pro bohoslužbu a svátosti přísluší vést řízení proti platnosti přijatého svátostného svěcení (kán. 1709 § 1; Pastor bonus, čl. 68). Žádná nižší autorita nemůže vést takový proces, neobdržela-li k tomu od této kongregace povolení.¹

kapitola II. – Písemná žádost

Čl. 2 § 1 Kromě duchovního a příslušného ordináře podle kánonu 1708 může podat žalobu na neplatnost svěcení také ochránce spravedlnosti diecéze, do níž byl dotýčný duchovní inkardinován nebo v níž přebývá.

§ 2: Supplex libellus oportet ut omnia quae a Codice requiruntur (cann. 1501-1504) contineat et Congregationi transmittatur. Libello Ordinarius competens addat suas informationes, si quae sint, praesertim quoad fundamentum causae, iuxta inquisitionem extraiudicalem super assertis ab Oratore factis in ipso libello.

PARS prima:

DE PROCEDURA CORAM ORDINARIO

CAP. III - *De ministris ad instructionem causae constituendis*

Art. 3 - § 1: Ordinarius, facta sibi facultate de qua in art. 1 conficiendi instructionem super asserta nullitate, curabit Instructorem et Defensorem sacrae ordinationis quam primum constituere inter ministros tribunalis vel curiae dioecesanae. Tamen, nisi peculiares suadeant rationes, quoscumque maluerit eligere potest, dummodo praediti sint qualitatibus quae a iure pro unoquoque munere praescribuntur (cann. 1421, §§ 1 et 3; 1432);

§ 2: Nisi Ordinarius per seipsum velit instructionem peragere, quod tamen in ordinariis adiunctis non videtur opportunum, actum delegationis scripto redigat et documentum actis instructionis addat.

Art. 4 - Ordinarius vel Instructor causam ne suscipiant ob rationem consanguinitatis, affinitatis, intimae vitae consuetudinis vel magnae simultatis cum Oratore.

§ 2 Písemná žádost povinně vybavená vším, co žádá Kodex (kán. 1501–1504), musí být předána Kongregaci. K žádosti připojí příslušný ordinář své případné poznatky, zvláště co se týče podstaty daného případu, na základě mimosoudního šetření tvrzení předložených žadatelem v žádosti.

část první

PROCES PŘED ORDINÁŘEM

kapitola III. – *Úkoly a funkce spojené s vyšetřováním případu*

Čl. 3 § 1 Ordinář na základě povolení ve smyslu čl. 1 před zahájením šetření stran předkládané nulity co nejdříve jmenuje vyšetřovatele a obhájce svátostného svěcení z řad členů diecézního soudu nebo kurie. Může ovšem – nejsou-li zvláštní důvody proti – jmenovat i kohokoli jiného, uzná-li za vhodné, pokud se jmenovaní vyznačují vlastnostmi vyžadovanými právem pro jakýkoli úkol (kán. 1421 § 1 a § 3; kán. 1432).

§ 2 Nechce-li sám ordinář vést šetření, což se ovšem za obvyklých okolností nepokládá za vhodné, vyhotoví písemné pověření pro delegovaného a připojí je k dokumentaci případu.

Čl. 4 Ordinář nebo vyšetřovatel se neujme případu žadatele, s nímž je spojen pokrevním příbuzenstvím nebo afinitou, velmi blízkým přátelstvím nebo k němu chová velký odpor.

Art. 5 - In toto instructoriae decursu, Ordinarius vel Instructor alios ministros aequè idoneos eligere poterunt, qui Instructoris et aliorum officialium vices gerant pro casu, quo primi electi fuerint impediti vel suspecti legitime habiti. De delegatione secuta deque subrogationis ratione in actis mentio fiat.

CAP. IV - De munere Instructoris aliorumque ministrorum

Art. 6 - § 1: Instructoris erit, post obtentam ad instruendam causam facultatem, inquisitionem instituere circa omnia quae eadem nullitatem probare possint in casu;

- § 2: Argumenta autem in his causis praecipua sunt: a) Oratoris iurata confessio; b) iuratae testium depositiones, praesertim Oratoris familiarium et seminarii moderatorum; c) depositiones testium sive ad instantiam Oratoris sive ex officio inductorum; d) authentica documenta cuiuscumque generis, veluti litterae et alia quae ad rem pertineant; e) indicia et praesumptiones;

- § 3: Antequam instructionem incipiat, Instructor moneat Oratorem facultatem habere sibi constituendi procuratorem qui sacerdos sit oportet quique probitate et praesertim scientia iuridica et theologica polleat.

Art. 7 - Instructor Oratori et testibus proponat interrogationes a sacrae ordinationis Defensore confectas. Orator potest, si sibi necessarium videatur, quaestiones aliquas Instructori per seipsum vel per procuratorem exhibere, testibus omnibus vel aliquibus proponendas.

Čl. 5 V průběhu celého vyšetřování může ordinář nebo vyšetřovatel vybrat další stejně způsobilé osoby, aby v daném případě zastupovali vyšetřovatele a ostatní úředníky, jestliže bylo dotyčným znemožněno zastávat funkci nebo je podezření na zákonnou překážku. O tomto pověření a jeho důvodech se učiní zmínka v dokumentaci.

kapitola IV. – Úkoly vyšetřovatele a dalších úředníků

Čl. 6 § 1 Vyšetřovateli přísluší po obdržení svolení s vedením případu zahájit šetření všeho toho, co by mohlo v daném případě prokázat nulitu.

§ 2 Zvláštní důkazní sílu v těchto případech mají: a) přísežná výpověď žadatele; b) přísežné výpovědi svědků, zvláště pak příbuzných žadatele a jeho seminárních představených; c) výpovědi svědků předvolaných na návrh žadatele nebo *ex offio*; d) autentické dokumenty všeho druhu, jako jsou dopisy a další náležitosti; e) doklady a předpoklady.

§ 3 Před zahájením šetření upozorní instruktor žadatele na možnost jmenovat svého právního zástupce; má jím být kněz, který vyniká zodpovědností a zvláště znalostí práva a teologie.

Čl. 7 Instruktor předá žadateli a svědkům otázky sestavené obhájcem svátostného svěcení. Pokud to pokládá za nutné, může žadatel sám nebo prostřednictvím zástupce předat instruktorovi několik otázek, které mají být položeny všem nebo některým svědkům.

Art. 8 - § 1: Si aliquando Orator vel testes examinandi sint alienae dioecesis vel ipsi extra dioecesim degant, neque longinquitatis vel alii impedimenti causa ad sedem statutam accedere nequeunt, Instructor Ordinarium illius dioecesis rogabit, ut testes examinentur, servatis de iure servandis, additis, si casus ferat, a iudice rogante opportunis instructionibus;

- § 2: Orator vel testes, qui in dioecesi commorantur sed ob dioecesim vastitatem aut alia gravia incommoda ad sedem ab Instructore statutam accedere nequeant, neque eos ipse Instructor et administrari tribunalis adire possint, audiantur per parochum vel alium idoneum et dignum sacerdotem, ad hoc ab Instructore delegatum, qui sibi alium in sacris constitutum (cfr. can. 483, § 2) asciscere potest, ad Actuarii munus explendum. Delegato transmittendae sunt omnes instructiones, interrogationes necessariae, immo et documenta ad rem opportuna.

Art. 9 - Instructor, ad aestimandum uniuscuiusque attestationis pondus, de singulorum in iudicio vocatorum probitate et credibilitate numquam inquirere praetermittat, ad hoc etiam eorum parochis litterae testimoniales petendo. De hisce omnibus in actis referatur.

Čl. 8 § 1 V případě, že žadatel nebo svědkové, kteří mají být vyslechnuti, jsou z jiné diecéze nebo pobývají mimo diecézi a pro vzdálenost nebo jinou překážku se nemohou dostavit před stanovený soud, požádá instruktor ordináře dané diecéze, aby byli svědkové vyslechnuti při zachování právních norem; v případě potřeby doplní žádající soudce vhodné informace.

§ 2 Žadatel a svědci, kteří pobývají na území diecéze, ale pro žalostný stav diecéze nebo jiné závažné překážky se nemohou dostavit před soud stanovený instruktorem a sám instruktor a zaměstnanci soudu se k nim nemohou dostavit, budou vyslechnuti farářem nebo jiným vhodným a způsobilým knězem, kterého tím pověří instruktor, jenž si může přibrat dalšího spolupracovníka z řad duhovenstva (srov. kán. 483 § 2) jakožto zástupce. Tomuto zástupci je třeba předat všechny pokyny, nezbytné otázky a všechny příslušné dokumenty.

Čl. 9 Instruktor nikdy neopomine prověřit spolehlivost jednotlivých svědectví, průkaznost a věrohodnost jednotlivých osob předvolaných k soudu, k čemuž si může vyžádat doporučující dopisy od jejich farářů. To vše bude uvedeno v dokumentech.

Art. 10 - § 1: Defensoris ordinationis ius et officium est: a) mini Oratoris et testium adesse vel saltem eorum depositiones in ipsa sede tribunalis perspicere et visum addere; b) Instructori exhibere quaestiones proponendas clausas et subsignatas novasque interrogationes ab examine emergentes suggerere ac praesertim contestationes super deprehensis contradictionibus facere; c) articulos ab Oratore propositos perpendere et documenta ab ipso allata recognoscere; d) animadversiones circa asserta scribere et allegare, eaque omnia deducere, quae ad sacram ordinationem tuendam utilia censuerit (can. 1432);

§ 2: Defensoris ius esto ad Instructorem recurrere quoties violationem iustitiae iuriumque partis oratricis vel quid illegitime omissum perspexerit, imo et inopportune positum, vel etiam si praescriptum legis praetermittatur. At si Instructor dissentiat, datur recursus ad Ordinarium.

CAP. V - De evolutione processus

Art. 11 – § 1: Citationis scheda mittatur congruo temporis spatio ante diem statutam pro sessione instructoria. Quoties, diligenti inquisitione peracta, adhuc ignoretur ubi Orator vel testes actu degant, Instructor discernat utrum regulae a Codice statutae sint servandae (cann. 1508-1509) an, de consensu Ordinarii, alius seligendus sit opportunus modus.

- § 2: Si citatus praecepto comparendi obtemperare renuerit, videat Instructor utrum iteranda sit citatio an aliis modis magis opportunis, prouti foret interventus personae amicae vel auctoritate gravis, ad flectendam non apparitionem uti debeat.

Čl. 10 § 1 Obhájce svěcení má právo a povinnost: a) být přítomen výpovědím žadatele a svědků nebo alespoň prohlédnout a prostudovat jejich písemnou formu v samotném sídle soudu; b) předkládat instruktovi hotové a podepsané otázky, poskytovat nové podněty k šetření, které vyvstaly z dosavadního řízení, a zvláště upozorňovat na rozpory ve výpovědích; c) zvažovat podklady podané žalobcem a zkoumat jím dodané dokumenty; d) sepsat a sestavit námitky proti předloženým tvrzením a vyvozovat z nich všechno to, co uzná za vhodné k obraně svátostného svěcení (kán. 1432).

§ 2 Obhájce má právo obrátit se na instruktora, kdykoli usoudí, že došlo k poškození spravedlnosti a práv žadatele nebo když bylo něco nelegitimně opomenuto nebo když nebyl vzat zřetel na zákonný předpis. Nesouhlasí-li instruktor, je možné podat rekurz k ordináři.

kapitola V – Průběh řízení

Čl. 11 § 1 Předvolání k soudu se pošle v příslušném předstihu před stanoveným datem zahájení vyšetřování. Jestliže se na základě pečlivého šetření ukáže, že je žadatel nebo svědkové skutečně ignorují, rozhodne instruktor, zda se má postupovat podle norem Kodexu (kán. 1508–1509), nebo zda má být se souhlasem ordináře zvolen jiný vhodný způsob.

§ 2 Jestliže předvolaný odmítne vyhovět předvolání, posoudí instruktor, zda se má předvolání opakovat, nebo zda má být využito jiných, vhodnějších prostředků, jak dotyčného přimět ke změně postojů, jako např. intervence přítele nebo člověka s větší autoritou.

Art. 12 - Instructor Oratori et testibus, antequam iisdem interrogationes deferat, exquirat iusiurandum de veritate dicenda, tacto sacrorum Evangeliorum libro; quod si testis renuat, de iurisiurandi recusatione et motivo in actis mentio fiat. Item, Oratorem et testes moneat de sanctitate iurisiurandi et de poenis quibus periurii obnoxii sunt in foro Ecclesiae (cann. 1368; 1391).

Art. 13 - Orator et testes oretenus responsiones solo Instructori interroganti reddant, neque praemoneantur de interrogationibus faciendis, nec eis permittatur acta vel documenta legere nisi, pro casu particulari, Instructor opportunum censeat sinere ut pars interrogata aliquod grave documentum legat, quod eius dicta comprobare vel eius memoriam adiuvare valeat.

Art. 14 - Oratoris aut testis responsio ex continenti redigenda est scripto ab Actuario, saltem quod ad substantiam spectat, nisi Instructor praecipiat usum instrumenti magnetophonici, quo in casu, depositione postea scripto ex integro redacta, a deponenti, iterum in aula vocato, recognoscatur et subsignetur (cfr. can. 1567, § 2). Non admittitur neque peculiaribus in adiunctis usus telephoni vel fax vel alius modus quo instructor identitatem deponentis comprobare non valeat.

Art. 15 - § 1: Orator et testes possunt iterum ad examen vocari sive ad eorum instantiam sive Defensore sacrae ordinationis exquirente vel etiam ex officio ab Instructore, audito eodem Defensore, circa ea quae iam testati sunt, vel circa nova facta aut quaestiones ex processu emergentes;

Čl. 12 Instruktor si před položením otázek vyžádá od žalobce a svědků přísahu složenou na knihu svatých evangelíí, že budou mluvit pravdu; jestliže svědek odmítne přísahat, zaznamená se v dokumentaci odmítnutí přísahy a jeho motivy. Dále pak instruktor upozorní žadatele a svědka na posvátnost přísahy a na tresty, jimiž jsou postihováni v církvi křivopřísežníci (kán. 1368 a 1391).

Čl. 13 Žadatel a svědci odpovídají ústně pouze tazajícimu se instruktorovi, nejsou předem informováni o otázkách a není jim dovoleno nahlížet do akt nebo dokumentace, pokud to instruktor ve zvláštním případě neuzná za vhodné a nesvolí, aby tázaná strana četla některý důležitý dokument za účelem potvrzení její výpovědi nebo osvěžení paměti.

Čl. 14 Výpovědi žadatele nebo svědka musí být postupně písemně zpracovány notářem, přinejmenším v podstatných rysech, pokud instruktor nerozhodne, že se použije nahrávací zařízení; v takovém případě se poté vyhotoví kompletní přepis a vypovídající bude znovu pozván k soudu, aby tento záznam písemně autorizoval (srov. kán. 1567 § 2). Ani ve výjimečných případech se nepřipustí použití telefonu, faxu nebo jiného způsobu, při němž instruktor nemůže potvrdit totožnost vypovídajícího.

Čl. 15 § 1 Žadatel nebo svědci mohou být znovu předvoláni před soud na vlastní žádost nebo na pokyn obhájce svátostného svěcení, nebo i ex offio na pokyn instruktora po poradě s obhájcem, a to kvůli svým předchozím výpovědím i kvůli novým otázkám a skutečností, které se během procesu vynořily.

- § 2: In conficiendis actis adhibeantur idioma quae iuxta *Regolamento Generale della Curia Romana* admittuntur. Secus, omnia acta in linguam latinam vel aliam magis notam ad verbum vertantur. Si ad versionem faciendam interpres foret adhibendus, is ab Instructore, audito ordinationis Defensore, eligatur, cuique iusiurandum de munere fideliter obeundo et de secreto servando erit deferendum.

Art. 16 - Oratoris erit ius petendi ut sibi pandant nomina testium ex officio inchoandorum, nisi Instructor, audito sacrae ordinationis Defensore vel ipso rogante, suo decreto aliter statuatur, rationibus in ipso decreto expositis. Contra decretum Instructoris recursus ad Ordinarium fieri potest, qui rem expeditissime definiat. Orator facultatem habeat quoque testem aliquem recusare, servatis omnibus de iure servandis.

Art. 17 - § 1: Oratoris vel testium ius est documenta, si quae habeant, praesertim quae tempore non suspecto fuerint exarata, Instructori praesentare. Inter documenta maioris momenti accensendae sunt medicorum attestationses de morbo aliquo, quem hereditarium vel atavicum vocant, praesertim ante susceptos ordines, quo orator laboraverit;

- § 2: Ius est Instructoris sua auctoritate et decreto documenta et attestationses perquirere et super iis Oratorem vel testes in examine interrogare.

§ 2 Při sestavování dokumentace se využijí formulace, které uvádí jako přípustné *Regolamento Generale della Curia Romana*. Poté se všechna akta přeloží doslovně do latiny nebo jiného známějšího jazyka. Je-li třeba přizvat k překladu externího překladatele, vybere jej instruktor po poradě s obhájcem svěcení a tento překladatel musí složit přísahu o věrném splnění povinnosti a o zachování tajemství.

Čl. 16 Žadatel má právo požádat, aby mu byla oznámena jména svědků předvolaných *ex offio*, pokud instruktor po poradě s obhájcem svátostného svěcení nebo na jeho žádost nerozhodne jinak, a to písemně a s uvedením důvodů. Proti rozhodnutí dekretem instruktora lze podat rekurz k ordináři, který co nejdříve záležitost vyřeší. Žadatel má také možnost odmítnout některého svědka při zachování všeho, co právo žádá.

Čl. 17 § 1 Žadatel a svědci mají právo předložit instruktorovi doklady, mají-li jaké, zvláště ty, které vznikly v době mimo podezření. Zvláštní důležitost se má přikládat lékařské zprávě o nějaké nemoci, která je prohlášena za dědičnou (atavismus), jíž byl žadatel postižen, a to především v době před přijetím svěcení.

§ 2 Instruktor má právo ze své pravomoci posuzovat dokumenty a výpovědi a ptát se na ně při výsleších žadatele nebo svědků.

Art. 18 - Si casus ferat, Instructor praecipere potest ut Orator ab aliquo perito in re medica, vel psychiatrica vel psychologica examinetur (cfr. can. 1574). Peritus, inter viros scientia et prudentia praestantes selectus, postquam munus suum adimpleverit iuxta artis suae praesidiis ad dignoscendum statum Oratoris, in scriptis referat quae indicia et argumenta iuxta medicinalis doctrinae placita, validitatem sacrorum ordinum adstruere aut excludere videatur. Perito deferatur quoque iusiurandum de munere fideliter adimplendo et de secreto servando eique mittantur capitula interrogationis quibus respondere tenetur.

Art. 19 - § 1: Instructor instructionem absolutam ne declaret, nisi prius sacrae ordinationis Defensor se nihil inquirendum superesse et Orator se nihil addendum habere declaraverint;

- § 2: Antequam conclusionis decretum Instructor edat, acta ipse attente perpendat, Oratoris ac testium depositiones in se et cum ceteris e processu emergentes conferat, et videat an sint quaedam haud absoluta, contradictoria vel ambigua. Quo in casu decernat, ad solvendas innodatas quaestiones, an Orator vel testes denuo citare oporteat ad supplendam instructionem, audito tamen ordinationis Defensore.

Art. 20 - Absoluta instructione, decreto Instructoris Defensori ordinationis acta omnia tradantur, qui suas animadversiones conficiat, animadvertens quoque an regulae hucusque traditae in instructione observatae fuerint, necne.

Čl. 18 V případě potřeby může instruktor vyžadovat, aby byl žadatel vyšetřen znalcem z oboru medicíny, psychiatrie nebo psychologie (srov. kán. 1574). Tento znalec bude vybrán mezi těmi, kdo vynikají vědomostí a bezúhonností; při splnění svého úkolu bude postupovat podle požadavků svého oboru, aby posoudil stav žadatele, a poté písemně zpracuje zprávu o tom, které příznaky a doklady z hlediska lékařské vědy mohou zpochybnit nebo vyloučit platnost svátostného svěcení. Také znalec musí složit přísahu o věrném splnění povinnosti a o zachování tajemství; budou mu zaslány okruhy otázek, na něž musí odpovědět.

Čl. 19 § 1 Instruktor neprohlásí vyšetřování za uzavřené, dokud neprohlásí obhájce svátostného svěcení, že nemá žádné další otázky, a žadatel, že nemá co dodat.

§ 2 Před vydáním rozhodnutí o uzavření sám instruktor pečlivě prostuduje dokumentaci, srovná výpovědi žadatele a svědků mezi sebou a s ostatními fakty, která se vynořila během procesu, a prozkoumá, zda neobsahují nejasnosti, rozpory nebo dvojznačnosti. V takovém případě rozhodne, zda pro vyjasnění nezodpovězených otázek mají být znovu předvoláni žadatel nebo svědci k doplnění šetření, a to po poradě s obhájcem svěcení.

Čl. 20 Když je vyšetřování uzavřeno, rozhodne instruktor o předání veškeré dokumentace obhájci svěcení, který vypracuje své námítky a posoudí, zda byla dosud při vyšetřování zachována příslušná pravidla nebo ne.

Art. 21 - § 1: Ipse Instructor, antequam Dicasterio competenti acta mittat, praeter animadversiones Defensoris ordinationis, suam relationem conficiat et actis eam addat, in qua ipse pronunciet de merito petitionis Oratoris, expositis rationibus tum iuris tum praesertim facti;

- § 2: Actis addatur quoque votum Ordinarii, etiamsi ipse sit Instructor, sive circa meritum causae sive circa quae ad scandalum timendum vel non attinent. Si vacet sedes episcopalis, votum conficiatur ab eo qui legitime Episcopi vices gerit (cann. 409, § 2; 413, § 1; 426-427).

Art. 22 - § 1: His regulis obtemperatio Ordinarii potissimum committitur et ad eos spectat vigilare, ne ab iis deflectent administri deputati. Si aliquando contingat ut ab aliquibus praesentibus regulis aequa ratio suadeat esse recedendum, Instructor de hac rationem reddat in actis, ut constet de inob-servantiae causa;

- § 2: Ordinarii integrum erit ius ut, pro sua prudentia, quovis processus momento acta examinare, consilia et monitiones officialibus dare, et eos, gravi de causa, remove-re.

Art. 23 - Acta omnia (cfr. can. 1472)² per Pontificium Repraesentantem, vel eo deficiente, etiam alio modo, transmittantur ad Sedem Apostolicam in triplici exemplari authentico, confecto fasciculo typis edito cum indice omnium documentorum, iis cautionibus adhibitis, quae pro locorum conditionibus suppetunt ad tutam documentorum transmissionem.

Čl. 21 § 1 Instruktor sám, dříve než pošle kompetentnímu úřadu Kurie dokumentaci spolu s námitkami obhájce svěcení, vypracuje vlastní zprávu a připojí ji k dokumentaci; sám se zde vyjádří k podstatě žádosti žadatele a vyloží okolnosti právní i věcné povahy.

§ 2 K dokumentaci se také přiloží žádost ordináře, i v případě, že je sám instruktorem, kde se vyjádří jak k podstatě případu, tak k tomu, zda je třeba se obávat pohoršení. V případě sedisvakace připojí žádost zákonný zástupce biskupa (kán. 409 § 2; 413 § 1; 426–427).

Čl. 22 § 1 Zachovávání těchto pravidel je svěřeno především ordináři, který má bdít nad tím, aby se od nich příslušní úředníci neodchýlili. Stane-li se, že spravedlivý důvod vede k tomu, aby se od některých těchto pravidel ustoupilo, vysvětlí to instruktor v dokumentaci, aby byla příčina nedodržení norem zřejmá.

§ 2 Ordinář má plné právo na základě svého dobrozdání v kterémkoli okamžiku prozkoumat dokumentaci procesu, dát úředníkům rady nebo napomenutí a ze závažných příčin je odvolat.

Čl. 23 Veškerá dokumentace (srov. kán. 1472) se prostřednictvím papežského vyslance, nebo v jeho nepřítomnosti jiným způsobem, zašle Apoštolskému stolci ve třech tištěných originálech spolu s obsahem všech dokumentů při zachování všeho, co místní podmínky umožňují pro bezpečné předání dokumentace.

PARS secunda:

DE CAUSAE ITINERE APUD DICASTERIUM

CAP. VII – De prosecutione processus

Art. 24 - § 1: Receptis actibus, curabit Dicasterium quam primum constituere collegium, plerumque trium ex Commissariis iam penes Dicasterium munus de causis sacerdotalibus explentibus; ex iis unus deputetur ad munus Praesidis collegii et Ponentis causae obeundum;

- § 2: Curabit quoque Congregatio competens constituendi Defensor sacrae ordinationis e gremio collegii Commissariorum penes Dicasterium constitutorum vel, iudicio Praefecti, etiam ex Officialibus eiusdem Dicasterii;

- § 3: Dein constituentur unus vel plures Actuarii ex Officialibus Dicasterii, qui et munus Notarii fungant et in actis omnia fideliter referant, sub ductu Praesidis collegii.

Art. 25 - Praeses collegii Oratori scribat num aliquid addendum habeat, praesertim si novas suppeditant probationes vel documenta, eumque hortatus sit an velit sibi in Urbe constituere procuratorem qui tamen sacerdos esse debet et in re theologica et iuridica plurimum polleat.

Art. 26 - Adquisitis novis, si quae sint, probationibus et argumentis, omnia acta ad Defensorem ordinationis trasferantur ut votum suum redigat, ei assignato a Praeside collegii congruo temporis spatio.

část druhá

POSTUP U DIKASTERIA

kapitola VII. – Pokračování procesu

Čl. 24 § 1 Po přijetí dokumentace se dikasterium postará, aby bylo co nejdříve utvořeno kolegium alespoň tří komisařů, kteří již v rámci dikasteria působili v případech týkajících se kněžství; jeden z nich bude pověřen úkolem předsedy a zpravodaje (ponenta).

§ 2 Kompetentní dikasterium se rovněž postará, aby byl ustanoven obhájce svátostného svěcení z členů sboru komisařů ustanovených při dikasteriu, eventuelně, na základě prefektova úsudku, z úředníků tohoto dikasteria.

§ 3 Bude také ustanoven jeden nebo více aktuárů z řad úředníků dikasteria, aby plnil úkol notáře a vše věrně zdokumentoval pod vedením předsedy kolegia.

Čl. 25 Předseda kolegia napíše žadateli, zda chce něco dodat, zvláště objevily-li se nové důkazy nebo dokumenty, a vybídne ho, aby – chce-li – pověřil v Římě právního zástupce; musí jím být kněz velmi zdatný v teologii a právu.

Čl. 26 Po obdržení případných dalších důkazů a dokladů se všechna dokumentace, podepsaná předsedou kolegia, v odpovídajícím čase předá obhájci svěcení, aby mohl zpracovat své dobrozdání.

Art. 27 - Recepto voto Defensoris, si ille censeat nihil aliud esse inquirendum, acta distribuuntur inter membra collegii. Secus, attente ponderato voto Defensoris, Praeses collegii curabit ut Ordinarius competens moveatur de necessitate supplendi instructionem iuxta votum eiusdem Defensoris. Si tamen Praeses dissentiat, ad ulteriora procedat.

Art. 28 - Omnibus de quibus in artt. 26 et 27 expletis, a Praeside collegii diem adunationis ad decernendum statuatur, ut aliquod tempus, ne ultra mensem integrum, habeant membra collegii studio acta subicere et votum in scriptis exarare.

Art. 29 - Die adunationis, collegium coram Praefecto vel Secretario Dicasterii se sistit. Postquam Ponens votum suum legerit, et alii Commissarii consentiant, statim devenitur ad finalem decisionem. Secus, institui potest moderata disceptatio ad dissensiones solvendas, ut, quantum fieri possit, ad unanimitatem deveniatur. Fas est uniuscuiusque Commissarii a sua priore decisione recedere.

Art. 30 - Si unanimitatem assequi non valet collegium, Praefectus, audito Secretario Dicasterii, perspecto voto prevalenti Commissariorum eorumque rationibus in iure et in facto allatis, decisionem finalem Oratori eiusque Ordinario communicet. Decisio pariter Defensori ordinationis notificetur.

Čl. 27 Jestliže obhájce svazku usoudí, že není třeba vést další šetření, předá své dobrozdání a veškerá dokumentace se rozdá členům kolegia. V opačném případě se předseda kolegia po bedlivém zvážení obhájce dobrozdání postará, aby byl příslušný ordinář vyzván k nutnému doplnění šetření na základě obhájce dobrozdání. Nesouhlasí-li předseda s obhájcem, postupuje se dále.

Čl. 28 Po splnění všeho, co požadují články 26 a 27, stanoví předseda kolegia lhůtu pro rozhodnutí, aby členové kolegia měli určitý čas – ne delší než celý měsíc – ke studiu dokumentace a k písemnému vypracování stanovisek.

Čl. 29 V den vypršení lhůty se kolegium shromáždí u prefekta nebo sekretáře dikasteria. Zpravodaj přečte své stanovisko, a budou-li ostatní členové komise souhlasit, přistoupí se ihned ke konečnému rozhodnutí. V opačném případě může být konáno přiměřené šetření k vyřešení sporných otázek, aby se dospělo k jednomyslnosti, nakolik je to možné. Každý člen komise má právo změnit své předchozí rozhodnutí.

Čl. 30 Není-li kolegium schopno dosáhnout jednomyslnosti, poradí se prefekt se sekretářem dikasteria, vezme v potaz stanovisko většiny členů komise a jejich důvody *de iure* i *de facto* a oznámí konečné rozhodnutí žadateli a jeho ordináři. Rozhodnutí se rovněž oznámí obhájci svěcení.

Art. 31 - § 1: Adversus decisionem, Defensoris sacrae ordinationis et Oratoris — per Ordinarium vel per procuratorem ad normam art. 25 constitutum — ius est intra decem dies a notificatione decreti ad ipsam Congregationem provocandi et intra mensem integrum fas eis est suas argumentationes tam in iure quam in facto proponendi. Congregatio rem integram altero turno trium vel quinque Commissariorum deferat, una cum argumentis propositis; secus decisio fit executiva et Ordinario competenti communicetur decreto Praefecti Congregationis;

- § 2: Constituto decreto Praefecti altero collegio qui rem videre debet, Praeses collegii audiat Oratorem vel Defensorem sacrae ordinationis an velit suas breves animadversiones proponere super assertis alterius partis; deinde, statuto die novae adunationis collegii, iuxta artt. 28 et 29, ad decisionem devenitur, adstante Praefecto vel Secretario Congregationis;

- § 3: Decisio Oratori eiusque Ordinario communicetur decreto Praefecti Congregationis;

- § 4: Contra decretum secundi gradus non datur appellatio sed tantum recursus ad Signaturam Apostolicam, ad mentem art. 123, § 1 Const. Ap. *Pastor bonus*.

Art. 32 - Vigore praesentium normarum, non amplius vigent omnes normae universales vel particulares antea actae.

Poznámky

* Originální znění uveřejněno v Acta Apostolicae Sedis 94, 2002, s. 292–300.

¹ Toto ustanovení bylo změněno motu proprio Quaerit semper papeže Benedikta XVI. ze dne 30. 8. 2011. Podle článku 2. výše uvedeného dokumentu je otázka platnosti svěcení řešena namísto Kongregace pro bohoslužbu a svátosti nově zřízeným úřadem při Tribunálu římské rotě.

Čl. 31 § 1 Proti rozhodnutí mají právo se k téže kongregaci odvolat obhájce svátostného svěcení a žadatel – prostřednictvím ordináře nebo právního zástupce ustanoveného podle čl. 25 – v době deseti dní od oznámení rozhodnutí; v době jednoho měsíce mají právo předložit své argumenty in iure i in facto. Kongregace v takovém případě předá celou záležitost nové tříčlenné nebo pětičlenné komisi spolu s předloženými argumenty; v opačném případě nabývá rozhodnutí právní moci a oznámí se příslušnému ordináři dekretem prefekta kongregace.

§ 2 Pokud je prefektovým rozhodnutím ustanoveno nové kolegium, které má za úkol se věcí zabývat, dotáže se jeho předseda žadatele nebo obhájce svátostného svěcení, zdali se chtějí v krátkosti vyjádřit proti tvrzením druhé strany; poté se podle čl. 28 a 29 stanoví nové datum setkání kolegia a dospěje se k rozhodnutí za účasti prefekta nebo sekretáře kongregace.

§ 3 Rozhodnutí se sdělí žadateli a jeho ordináři dekretem prefekta kongregace.

§ 4 Proti rozhodnutí druhého stupně se nepřipouští odvolání, nýbrž pouze rekurz k Apoštolské signatuře ve smyslu čl. 123 § 1 apoštolské konstituce *Pastor bonus*.

Čl. 32 Jakmile tyto normy vstoupí v platnost, pozbývají platnosti veškeré předchozí normy univerzální i partikulární.